

နိုင်ငံကျင်မြေလုပ်ငန်းဘဏ်၊ ဝေါဟာရေးနှင့် စီးပွားရေးနှင့်ပိုင်း

ရွှေးကောင်းသံလုပ်ငန်းဘဏ်၊ ပေါ်စီးအဖွဲ့

စီးပွားရေးကောင်းစွဲပိုင်း

နှင့်၊ ဂာအိပ်ဆိတ်တင်းရုံ၊ သုဇ္ဈ၊ လုံးသုဇ္ဈ၊ ပို့ဆောင်ရွက်မှုများ
(မြင်းမောင်း) ကိုတ်ကွဲ၊

အေးတိမီး Aung Myo Min
Director (HREIB)

အေးပံ့ Han Lay

နှုတုခိုးတင်းခိုး Saw Ngo

အေးစိုင်ပွင့်ပံ့ M M M Lwin

အေးပို့ဆ်၊ အေးသူ့ Sai Leng Pang

ကိုတ်၊ ကွဲ၊
နှင့်၊ ဂာအိပ်ဆိတ်တင်းရုံ၊ သုဇ္ဈ၊ လုံးသုဇ္ဈ၊ ပို့ဆောင်ရွက်မှုများ
(မြင်းမောင်း)

တင်းဆမ်ပံ့ ဂမီးထိခိုင်း (1000)

တီးဂပ်းသိပ်၊

Burma ACTs
A Network for Anti-Child Trafficking in Burma
G.P.O Box 485, Chiang Mai 50000, Thailand.
E-mail : hreburma@loxinfo.co.th
<http://www.hreib.com>, www.hreib.org

လမ်းညွှန်ချက်

မာတ်	လွင်းတင်း	အုံလိပ်း
1။	ဘဏ်ဂုဏ်ဆောင်ဝါးအဖွဲ့။	6
2။	ငဝ်းလုံးလွင်းဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ အော်လူမှုမှုံးဖွှဲ့ - လွင်းတင်းဘဏ်ကိုယ်ပေါ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊	8 8
3။	ဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ အော်လူမှုံးဖွှဲ့၊ ကော်မြိုင်း၊ ကော်သူး	9
4။	ငဝ်းလုံးဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ အော်မြိုင်းမှုပေါ်	9
5။	ငဝ်းရှားရှုံးလွင်းဘဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ လုံးနာမ်းနံပါတ်	11
6။	သီအောင်းတင်းဘဏ်ရှုံးရှုံး ဘဏ်လုပ်မြိုင်းမှုပေါ်၊ ဦးဆွဲမြိုင်း	12
7။	စွဲးကိုယ်းဘဏ်လွင်းဂုဏ်း - ဂုဏ်းတုံးလွင်းစွဲးတုံး - ဂုဏ်းတုံးလွင်းရှိုးရှိုးဘဏ်အောင်းသော လုံးပေါ်လို့အောင်းတို့အောင်း - ဂုဏ်းတုံးလွင်းရှိုးရှိုးဘဏ်းယွေးယွေး - ဂုဏ်းတုံးလွင်းရှိုးရှိုးမေး - ဂုဏ်းတုံးလွင်းရှိုးရှိုးလုပ်ငန်းနှင့် 8။ ဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ ခလုံမှုမြိုင်းမှုပေါ် 9။ ဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ ခလုံမှုမြိုင်းထုံး 10။ ဘဏ်ဂုဏ်လုပ်ငန်းကွွန်း၊ ခလုံလို့ရှုံးမှုလူမှုမှုံးဖွှဲ့ 11။ လို့ရှုံးမှုဘဏ်ကိုယ်ပေါ်လုပ်ငန်း၊ လို့လုပ်ငန်းကွွန်း၊ လို့ရှုံးမှုဘဏ်ကိုယ်ပေါ်လုပ်ငန်း၊ လွင်းလုပ်ငန်းကွွန်း၊ စွဲးရှုံးခလုံ အို့အို့လို့လုံးဘဏ်ဝှက်၊ ရှင်းလွင်းလုပ်ငန်းကွွန်း၊	20 20 23 24 25

နိုင်ငံကျင်မြေလုပ်ငွေ၏၊ ဝေဖွှာအင်း ရုံးချုပ်ကိစ္စပ်

မှတ်ပုံ

လွင်းတင်း

အုံလိပ်း

ကာအောင်ကာဝါးရှိတ်း တု၍၌ဦးကာအောင်ကု၍။လုပ်းကွဲ့၊ဝါးရှိး၊	26
- ရှိတ်းကွဲမှုးဆင်းမာမီး	27
- ရှိတ်းသမာန်းကွဲမှုးဆင်းမာမီး	27
- စိုးဆိုးသူင်းမူးပိုင်းစိုးဆိုးတိုးယူး၊ တင်းသပ်း	28
- မူးပိုင်းဆွဲးမူးပိုင်းထုးး ကာအောင်းကပ်းသိုပ်းလုံး၊ ပေးလုပ်းကွဲ့၊လုံးစာမ်း၊လုံးရှိး၊	29

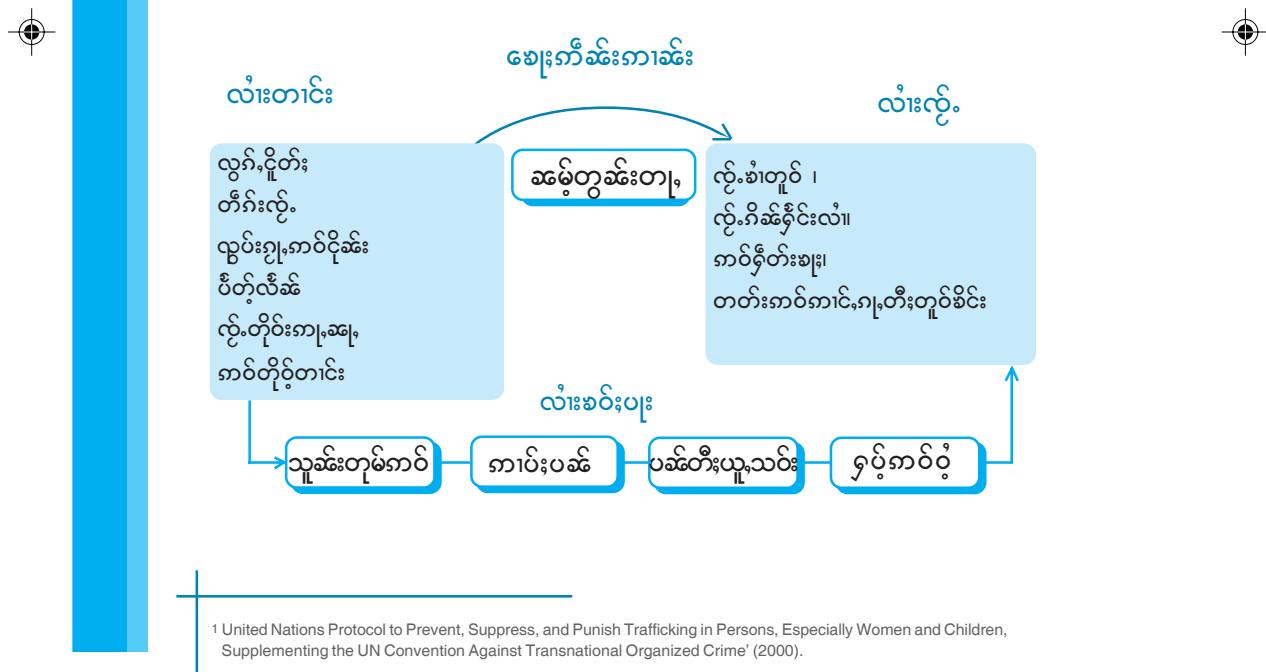

နိုင်ငံတော်လွှာ၊ ပေါ်စုံအေး ရုပ်သမဂ္ဂနှင့်ပွင့်

ဘဏ်ဂျုံစာဆိပ်ပုံဆောင်—

ပွင့်,ဝါး တူ့၊ဆမ့်တွေ့ဗျာ့၊သေ့ လွှဲ့၊ကပ်ရှုံး၏အဆုံးလေး
သင်၊ တိုက်းတိုင်းကပ်းလေးသင်၊ မိပ်းခိုင်းသေ့ခြင်း၏၊ လေးသင်၊ ပိုတုံးလီး
သေ့ကပ်း၏၊ လေးသင်၊ လှုံးတိုင်းဘျုံး၊ သေ့ကပ်း၏၊ လေးသင်၊ ကပ်းလိုင်းပေါ်
ရှုံး၏မူးထိုင်းသေ့ ကပ်း၏၊ လေးသင်၊ လွှဲ့ပုံး၊ သူ့ပေါ်၊ ဘာပ်းပေါ်၊ ပမ်းတီး
ယူ့သာ်၊ ရှုံးဖော်၊ လိုင်းအံ့ယုံး။¹

တူ့၊ကပ်းဆမ့်တွေ့ဗျာ့၊ဘဏ်ပုံးဆောင် တီးတီးမူး၊ သူ့တူ့၊ လူလားရှိတ်းဘျုံး
ပေါ်၊ လှုံးရိုးရိုင်းလုံးလေး၊ လှုံးတူ့၊ဘဏ်တာ်းမိပ်း၊ ကပ်းရိုးစုံ၊ ဘမ်း၊ဆောင် လှုံး
ရိုးရိုင်းမူးဆောင်၊ သူ့၊ တ်းကပ်းကာ်း၊ ဘျုံးတိုင်း လေ့၍၍လှုံးအံ့ယုံး။ ဘဏ်ရိုးရိုင်းဆောင်
ဆောင် ပိုဂုံးသမ့်ပုံး၊ ဘေး၊ဘဏ်လုံးစာမ်း၊ လုံးလှုံးသေ့တူ့၊ ဘေး၊ ပွင့်,ဝါးရိုးရိုင်းကပ်းတူ့၊
ဆမ့်တွေ့ဗျာ့၊ဘဏ်ပုံးဆောင်၊ အံ့ယုံး။

¹ United Nations Protocol to Prevent, Suppress, and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the UN Convention Against Transnational Organized Crime' (2000).

နိုင်ငံကျေလုပ်ငွေ၊ ဝေဖြူစာမျက် ရှင်းချောင်းဆိပ်ပုဂ္ဂ

၂၂။ လုပ်ငါးဘဏ်, ဘဏ်ဝါးဆန့် -

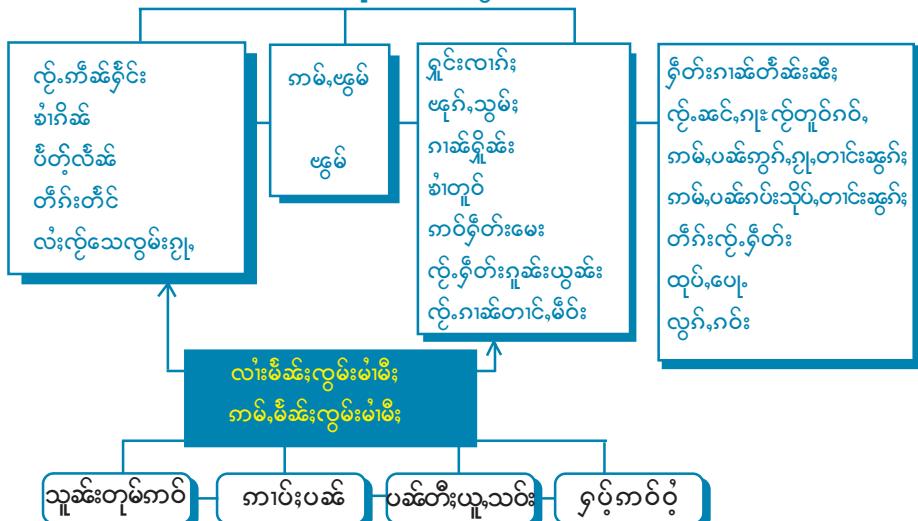
ပွင့်,ဝါး တုံးတော်ဆမ့်တွေဆိုသော သူ၏အေးတုမ်ဘဝ်၊ ဘဝ်းပဆ်၊ ရှုပ့်စာမ်၊ ဘဝ်ဝါးလုပ်ငါးဘဏ်, ဘဏ်ဘသက် (18) လူင်းတိုးဆန့်ယပ့်။²

၂၃။ သင်္ကလား ၂၂။ လုပ်ငါးဘဏ်, ဘဏ်ဝါးဆန့် -

- ကျေးဘဏ်လုံးစာမ်၊ ကျေးဗီးဆန့် တော်းမီးကျေးယူ၊ (18) လူင်းတိုး။
- တုံးဘဝ်ဆမ့်တွေဆိုသော လုပ်ငါးဘဏ်, ကျေးဆန့် လုံးရှုံးကျေးလီ/ဘမ်၊ လုံးရှုံးကျေးလီ ပွင့်, ဝါးကျေးယပ့်။
- ဘဝ်ဆမ့်တွေဆိုသော လုပ်ငါးဘဏ်, ဘဏ်ဝါးဆန့် ဘဝ်ဆမ့်တွေဆိုသော ဆိုဝိုင်းမာဘဏ် လိုင်းရှုံးဘမ်၊ ရှုံးပေးဘဝ်လုံးတော်၊ မိမိးရှုံးရှုံးကျေးလီ၊ ပွင့်, ဝါးကျေးလုပ်ငါးဘဏ်, ယပ့်။

၂၄။ လုပ်ငါးဘဏ်,

ဘိုးဘဏ်၊ တုံးဘဝ်ဆမ့်တွေဆိုသော

² United Nations Protocol to Prevent, Suppress, and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the UN Convention Against Transnational Organized Crime (2000).

နှင့်းဘဏ်ဝန်တော်းရှုံး၊ သုပေးသုပေး၊ ရှုံးသုပေး၊ ရှုံးသုပေး (မြင်းမာသော)

နိုင်ငံကျင်းမာရေးနှင့်လုပ်ငန်းနှင့်၊ ပေါ်စွဲအဖွဲ့ ရုပ်းအဖွဲ့၊ ကျင်းမာရေးနှင့်ပြည်ထဲ

ပေးများလိပ်နှင့်ဆိုင်းတူရှုံး ကာအောက်နံ့လုပ်နှင့်ဆိုင်းမာရေးလိုင် တေလုံးရွှေ့
ဝါးမီးသွင်မိုင်း ကာအောက်နံ့ဆိုင်းမာရေးသလုံသူင်၊ ကျော်၊ ဆွဲ့နံ့မိုင်း။ ကျော်နံ့ဆိုင်းကာအောက်ဝါးဆွဲ့
ကာဝါးလုပ်နှင့်ဆိုင်း သူင်၊ ဦးမြှောင်းရိုင်းလူင် ကမ်းဆောင် တိုးပံးမာရေးမီးဖိုင်းယုံး
ကွမ်းလိုင်လိုင်ကာပိုးဆွဲ့ ကို၏၌၍၏တိုးကျော်အိုးအလုံးလို့အားလုံး၏၌၍၏တိုး
တိုးနှင့်၍၊ ခလုံသင် ကမ်းရှုံးသလုံပေါ်တပ့်သို့မီးဆွဲ့ကျော်၍ ပို့ဆိုင်းကျော်
ပို့ဆိုင်းကျော်နံ့လုပ်နှင့်ဆိုင်းယုံး။ လုပ်နှင့်ဆိုင်းကာအောက်လုံးနှင့်၊ စားနှင့်ဆိုင်းကျော်
တာင်းဆွဲ့ ဆမ်းဆောင် ပို့ဆိုင်းကျော်နံ့လုပ်နှင့်ဆိုင်းသလုံဝါးဆိုင်းကျော်နံ့လုပ်နှင့်
ဆိုင်းရွှေ့ လူင်၊ ဦးမြှောင်းထံး သတ်၊ ကိုယ်၊ တိုးယူးသလုံးပင်းဂလုံးတို့သို့။ မာင်ပွဲနှင့်လုပ်း
ကျော်၊ မြှောင်းမာရေးနံ့ လုပ်းတိုးမြှောင်းပင်းဂလုံးတို့သို့သော သူင်၊ ဦးမြှောင်းပုဂ္ဂိုလ်းသတာအောင်၊
ခလုံသင် လုပ်းတိုးမြှောင်းထံး သူင်၊ ဦးမြှောင်းမလေးသူး သို့ဆိုင်းကပ္ပါဒ်၊ ခလုံးမြှောင်းဝန်းတူရှုံး
ကာအောက်၊ လုံးဆျုံ၊ ကာအောက်နှင့်ဆိုင်းဆွဲ့ ကာဝါးလူင်းကျော်၊ မြှောင်းနော်၊
ပွဲတိုးလာအောင်းသော လတ်းစံ့မြှောင်းမာရေးယုံး သူင်၊ ဦးမြှောင်းထံးကျော်မီးဆွဲ့ယုံး။

ပေးတေများလိပ်နှင့်ဆိုင်းတူရှုံး သို့ဆိုင်းတာင်းကျော်နံ့၊ ကာအောက်လူင့်မြှောင်းမာရေးသူင်၊ ဆွဲ့
မြှောင်းဆွဲ့ သူင်၊ ဦးမြှောင်းထံး သတ်၊ ကိုယ်၊ တိုးယူးသလုံးပင်းဂလုံးတို့သို့။ မာင်ပွဲနှင့်လုပ်း
ကျော်၊ မြှောင်းမာရေးနံ့ လုပ်းတိုးမြှောင်းပင်းဂလုံးတို့သို့သော သူင်၊ ဦးမြှောင်းပုဂ္ဂိုလ်းသတာအောင်၊
ခလုံသင် လုပ်းတိုးမြှောင်းထံး သူင်၊ ဦးမြှောင်းမလေးသူး သို့ဆိုင်းကပ္ပါဒ်၊ ခလုံးမြှောင်းဝန်းဝန်းတူရှုံး
ကာအောက်၊ လုံးဆျုံ၊ ကာအောက်နှင့်ဆိုင်းဆွဲ့ ကာဝါးလူင်းကျော်၊ မြှောင်းနော်၊
ပွဲတိုးလာအောင်းသော လတ်းစံ့မြှောင်းမာရေးယုံး သူင်၊ ဦးမြှောင်းထံးကျော်မီးဆွဲ့ယုံး။

သို့ဆိုင်းတာင်းကျော်နံ့ရွှေ့ဆိုင်းမြှောင်းနှင့်

အင်းယိုင်းခလုံးလုပ်နှင့်ဆိုင်း လုံးထုက်၊ ကျော်နံ့ကွမ်းလိုင်လိုင်ကာပိုး မြှောင်း
မာရေးခလုံးမြှောင်းထံး (ခမားသား၊ ခမားသွား၊ ရွှေ့ဆိုင်း၊ ကိုယ်၊ ဦးမြှောင်းလိုး) လုပ်းတိုးဆွဲ့
သေသိုပ်၊ သူင်၊ ဦးမြှောင်းသူး သိုင်းကပ္ပါဒ်၊ ကျော်၊ ပာအောက်၊ ထံ့ဝါးဆိုင်း၊ စားနှင့်ဆိုင်း၊ စားနှင့်
တူရှုံး၊ လုပ်းမြှောင်းမာရေး သူင်၊ မြှောင်းတာင်းမြှောင်းနော်၊ ယူးဆောင်း၊ မြှောင်းချင်း၊ ကိုယ်၊ တိုးယူး၊
ပင်းဂလုံးတို့သို့။ ပုဂ္ဂိုလ်းသတာအောင်၊ ခလုံးမြှောင်းနော်၊ မြှောင်းယူး၊ ကျော်၊ ကိုယ်၊
ပို့ဆိုင်း အင်းယိုင်း၊ လိုင်လိုင်)

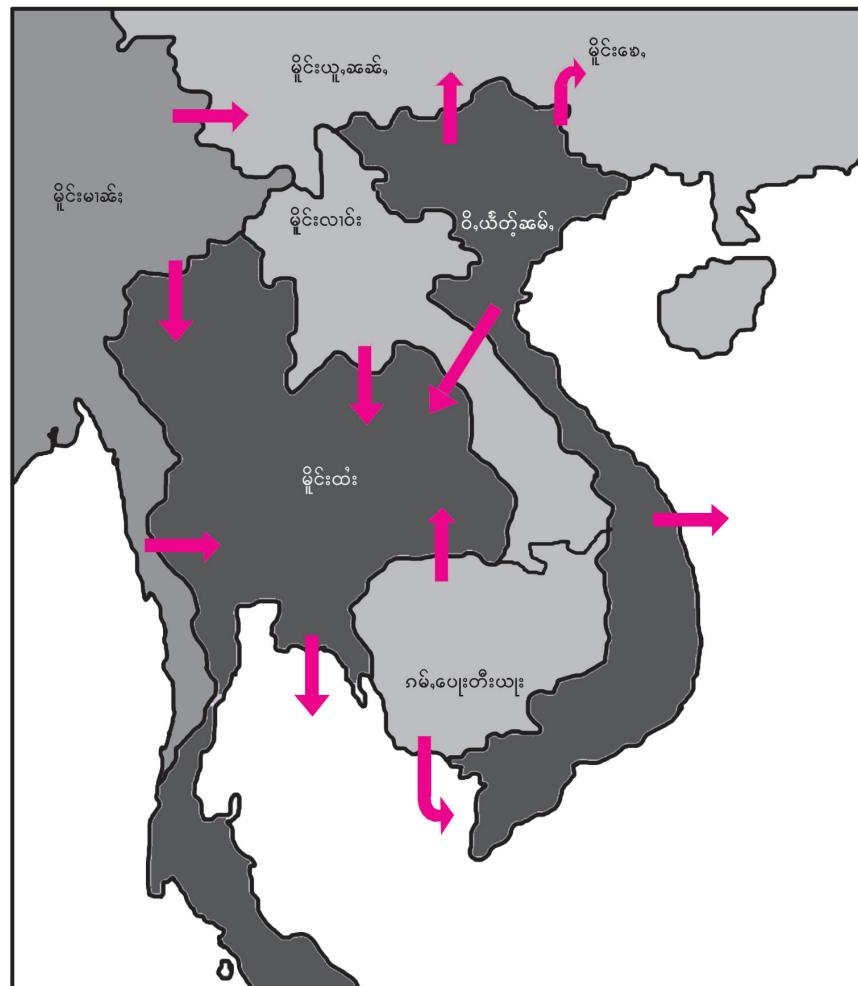

နိုင်ငံကျေလုပ်ငွေ၊ ဝေဖွှဲအင်း ရိုးချုပ်ကောင်းမြင်း

စေးကီးကာအင်းဂျာ၏

တုကြုံစံတူပ်ဆလေးကျား

အင်းယိုင်းတင်းလုပ်းကွား၊ မြိုင်းမာအင်းကမ့်ဆမ် လုံထုရ်၊ စံဘျာ၊ မြိုင်းခြိမ်းစွဲမ်းဆသွေး စာတူပ်ဆမ်လိုပို့ဆေးယပ်။ ယွှန်လွင်းယူ၊ သင်းဂါးဆိုသိုးဂါးဆိုသုတေသန၊ အင်းယိုင်းကွား၊ ကိုင်းကာဆေးနှင့်ရှုံးရှုံးရှုံးပြုဆေးဆသွေး ရှုံးကျားစံပို့တုလီဆိုလီ တော်ကာဆေးလီပေါ်သေး လုံးငိုးဆမ် ဝါးဆသွေးသေစွဲ့၍ အွေးမြှုပ်နှံသွေးသေး ရှုံးကာဆေးလုပ်းမာဆေး၊ ဦးဆွဲးမြှင့်း

နှင့်ကာအင်းကျား၊ သုမ္ပ၊ လုံးသုမ္ပ၊ ရှုံးကာဆေး(မြိုင်းမာဆေး)

နိုင်ငံကျော်မှုလုပ်ငန်း၊ ပေါ်စွဲအန္တာ ရှင်းချော်းကော်မြိုင်ပွင့်

ယူးဆန္ဒ်ယုံ။ ပိုင်းယူးဆန္ဒ်၊ တိုးယူးဆန္ဒ်မျိုင်းဆန္ဒ်၊ ကာဆ် ဝါပီးဆန္ဒ် တင်းမှုပိုင်းမှုဆန္ဒ်
မီးဆမ်လိုပို့ဆို့ယုံ။ ဆင်း ယိုင်းကျော်း၊ မမီးဖွေ့ကျော်း လုပ်းတိုး
မျိုင်းထုံးယုံ သိပ်၊ ဦးထိုင်းမျိုင်း မလေးသူး၊
သိုင်း၊ ဘပူး၊ ကျူး၊ ပေါ်ဆိုး၊ ထုံး၊ ဝန်း၊ ကုန်ယူ့ဂျုပ်၊ ခလား
မိုင်းဝန်းတုဂ္ဂိုလ်းလိုင်းဆန္ဒ် ရှုံးလွှားလုံး
တော်သူင်း၊ ရှုံးမိုင်းမိုင်းဆန္ဒ် တုဂ္ဂိုလ်း တုဂ္ဂိုလ်း
ဆွဲးလိုင်းတိမ်းမာဝါး ဆုံးယုံ။ လိုပ်သေးဆန္ဒ်
လုပ်းတိုးမှုပိုင်းပိုင်း၊ လုံး တိုံးသုံး ကာင်းမှုံး
ယိုင်း ရှုံး၊ လိုပ်း၊ ကျူး၊ သူင်း၊ ဦးမှုံး၊ ပုဂ္ဂိုလ်သားဆိုး၊ သော်တိုး၊ ကျူး၊ ရေးပီး ယူးဆလး မှုံးယူး၊
ကီးကော်၊ သောတုံး၊ ရှုံးစိုးတုံး တုဂ္ဂိုလ်းဆန္ဒ်ယုံ။ ဆင်းယိုင်းကျော်း၊ မမီးဆမ် ကာဆ်လုံး
စုံတုဂ္ဂိုလ်းဆန္ဒ် ကမ်းရှုံးစုံဝါးတော်ပို့ဆို့လိုင်းဆွဲး လုံးစာမ်း၊ ပို့ဆိုးပီးတိုး၊ လီ့ဆိုးသော စုံကိုယ်။ ကုန်း
ကာဆ်ပို့လီ့ဆိုးသေးရွှေ့ကျူး၊ ဆန္ဒ် ကမ့်ဆောပို့ဆိုးကျူးမွေးရှုံးလုံးကာဆ် ပို့ဆိုးပီး ဆွဲ့ကြုံကြုံလေးလုံး
ယုံမ်း၊ ယုံမ်းစိုးသေးရွှေ့၊ ကွွဲမ်း သမ့်လုံးစာမ်း၊ စာမ်းကိုယ်ပို့တိုး။⁴

မူသေးစုံလိုင်းဆွဲး ကာင်းရှုံးစုံပို့ဆိုး တိုးမှုံး
စုံတုဂ္ဂိုလ်း ကျော်မီးပီးပုံး၊ ပုံးပီး လုံးသိပ်း၊ စုံ
တုဂ္ဂိုလ်း မူရှုံးကျူး ပို့ဆိုးစုံကိုယ်။ ရှုံးကျူး၊ ရှုံး
ရှုံးရှုံးကာဆ်ဝါးဆန္ဒ် စုံကာမ်းမီး သုံး၊
လုံးရှုံး၊ ကမ့်ဆောပို့ဆိုး မှုံးပီးပုံး၊ ပုံးပီး ဆန္ဒ်
ဝိုင်းပို့ဆိုးမှုံးပို့ဆိုးကျော်မီး၊ လုံးသော ကမ်း၊
ကျော်မီး၊ သုံးရှုံးရှုံးလိုင်း ဖို့ဆိုးပီး ယိုင်း
လုံးပို့ဆိုးလိုင်း လုံးကျော်း။ ဆင်းယိုင်း
ကျော်း၊ ကာဆ်လုံးစာမ်း၊ စာမ်းကိုယ်ပို့တိုး ဆန္ဒ်
ကိုယ်လုပ်းစိုး၊ ကမ်းပို့ဆိုးကျော်း၊ ကျော်၊ တာင်းအွေးနှင့်
ကျော်၊ တာင်းအွေးနှင့်။ ဆင်းယိုင်းလိုင်း ဆွဲး

⁴ Images Asia / Belak, B (2002): "Gathering Strength – Women from Burma on their rights" and Terre des Hommes (2002): "Kurzinfo: Kinderhandel in Suedostasien – Myanmar (Burma)".

နိုင်ငံကျေလံလုပ်ငွေ၊ ဝေဖြူအင်း ရိုးချောင်းကျင့်ပွင့်

လုပ်းကွဲ့၊ သူ့တူပ်စ်မပ်းလုပ်း၊ ပေးစီးများ၊ မန်းတော်းလုပ်းလုပ်း၊ ပိုင်လူင်မန်းမပ်း
ကင်း၊ လုပ်းကွဲ့၊ အိုင်းစီးများ၊ မျှော်းစီးများ၊ မျှော်းစီးများ၊ (Camel)ယာဉ် လုပ်း
စပ်းစွဲ့စွဲ့၊ ကန်ဝါးဆံ့ယာဉ့်။

ဂုဏ်တု၊ ကပ်ရှုံးပန်ပို့ဆိုရှိတ်းမေး

ဂုဏ်တုတော်းမျိုင်းမှေး တု၊ ကပ်ရှုံးပန်ပို့ရှိတ်းမေးသူ့ ကမ်းခေမ်ပို့ဆိုနှင့်မိုင်းစာ၊
ကွဲမ်းအင်း၊ အေးများမန်း လူင်ပွင့်လိုင်းမိုင်းစာ၊ တမ်းဝင်းရုံး အေးရို့ဆိုနှင့်
ကန် တေလုံးမီးလုပ်းကျေးလိုင်းရှုံးရှုံး ဝါးဆံ့ယာဉ့်။ ယွှန်ဆောင်း
လုပ်းမျိုင်းသူ့အင်းထိုင်းရှုံးရှုံး၊ အေးလုံးမျိုင်းစာ၊
ကင်း၊ လုံးကွဲ့ကျေးကျေးရှုံးရှုံး၊ တု၊ တော်းတု၊ အေးလုံး၊
ရှို့ဆိုနှင့်မျိုင်းစာ၊ ကင်း၊ လုံးရှို့ဆိုနှင့်မျိုင်းရှုံးရှုံး။⁸ အင်းမျိုင်း
ကွဲ့၊ ကန်ကျေးယူ ကမ်းပံ့ပို့တ်များ၊ (18) သူ့ လုံးစားအိုး၊ လုပ်း
ရှို့ဆိုနှင့်ကျေးများ၊ အလုပ်အလုပ်အင်းမျိုင်းကွဲ့၊ လိုင်း
ဆံ့ယာဉ့်။ ဆွဲ့မိုင်းစာ၊ ရှုံးကျေး၊ ကျေးမျိုင်းတုံးကျေး တု၊
တော်း၊ ကျေးမျိုင်းရှို့ဆိုနှင့် ပို့တုံးဆိုကျေးလုပ်းကွဲ့၊ ယိုင်းစပ်းသော ကပ်ရှိတ်းမေးဝါး
ဆံ့ယူ့ယာဉ့်။

“စုစုံများယူ၊ တို့ရှို့ဆိုနှင့် ကန်မီးတီးယာဉ်း၊ ကျော်းသာမ်းသီး၊ ဝန်းချိုင်း ရှို့ဆို
ပို့ရှို့ဆိုနှင့် အိုင်းများ – မန်းဝါး၊ မန်းပို့ဆိုလုပ်းစွဲ့တွင်လာဆွဲ့ဆံ့ယာဉ့်။ စုစုံများ
လုပ်းတီးယာဉ်း၊ ကျော်းသီး၊ လူတွေ့အွေးကွဲ့၊ တာင်းများယူ့ယာဉ့်။ ပေးလုံးသာမ်းဝန်း
ယာဉ့် လုံးအိုင်းဝါးဝါးအိုင်း မန်းဝါးစွဲ့ဗျား၊ အွေးစွဲ့ဗျား၊ မန်းဝါးများ
ပို့ဆိုမေးများဆံ့ယာဉ့်။ ဖုံးတိုင်းမန်းသော မန်းဝါးမန်းလုံးကျင့်ပို့ပန် တု၊ ကပ်
မျှော်းရှို့တ်းမေးများဆံ့ယာဉ့်။”

ဆောင်းမျိုင်းစာ၊ လီးဆိုလီးဆိုလီး၊ – မာခေါ်⁹

⁸ Save the Children UK / Caouette, T. (2001?): "Small dreams beyond reach – The lives of migrant children and youth along the boarders of China, Myanmar and Thailand".

⁹ Kachin Women Association in Thailand (2005): "Driven Away"

နိုင်ငံကျင့်ပို့ကျင့်တော်းရှုံး၊ သုတေသနး၊ ရိုးချောင်း၊ ကျင့်ပွင့်ပွင့် (မိုင်းမာခေါ်)

နိုင်ငံကျင်လူငါးကွဲပြေ၊ ပေါ်ရှုံးဆင့် ရာဝါဒဖွံ့ဖြိုးပိုင်းများ

ရုံးစားလုပ်ငန္ဂသ၊ တူစီးတို့လုပ်ငန္ဂသပိုင်း

လုပ်ငန္ဂသ၊မြိုင်းမာခွင့်ခလား လုပ်ငန္ဂသ၊အွေးမြိုင်းထုံး ကဆ်မီးဆွဲးပင်ရှုံးပုံး၊
ဇော်ဆောင့် လုပ်ငါးမြိုင်းထုံးသေးသေ ကာလုပ်ငန္ဂသ၊သူ၏။မလေးသူး တူဗြိသုဒ္ဓာသုပ္ပန်း၊
နှိပ်းလိုင်း၊ လွှင်းလိုင်းနွဲကင်းနှင့်၊များသွေးပို့ 2005 ဆုံးရှုံး။

လွှင်းကျုံးလုပ်ငန္ဂသ၊ခလားမှုမြိုင်းမာခွင့်း

မှုမြိုင်းမာခွင့်၊ ကဆ်ဂပ်းဂုံး၊လွှင်းကျုံးလုပ်ငန္ဂသ၊ခလား၊ နုံးရှုံးဆွဲး ခတ်၊
ဦးစီးရှုံး 2005၊ လို့အောင်ပို့၊တိမ်၊ပိုင်၊(14) ဝန်း၊“ ပို့မှုမြိုင်း၊ကျုံး၊သူ့ မြိုင်း၊
လွှင်းကျုံးကျုံး”ဟုပုံး၊ သွေးမှုမြိုင်းဆောင်းဝါး တော်တာမ်၊ရွှေးထိုင်တီးခလား ဘို့၊ခဆလွှင်း
ကျုံး၊ ဆောင်းယိုင်း၊ လုပ်ငန္ဂသ၊ခလားရှုံးဆွဲး၊ဖို့၊တိမ်၊ပို့၊သွေး။ လွှမ်းဆင်၊မှုမြိုင်းဆောင်း
လုပ်ငန္ဂသ၊ကဆ်ဝါးဆောင်းပွင့်၊ဝါး လုပ်ငန္ဂသ၊ကဆ်ကျုံး၊ယုပ်၊တိမ် (16) ပို့၊ ရှုံးဆွဲး၊
ကဆ်ဝါးဆောင်းပွင့်၊ဝါး ကျုံး၊ယုပ်၊တိမ် (16) ပို့သေတွေ့၊ ပို့ရှုံးရှုံးလိုင်းကဆ် ကျုံး၊ယုပ်၊တိမ်
(18) ပို့သွော်ယုပ်။

လွှမ်းဆင်၊မှုမြိုင်းဆောင်း-

ကျုံးရှုံးကဆ်ဝါးဆောင်း ရှုံးရှုံးဘေး၊အိုင်း၊ ချုံးရှုံးရှုံးကရို့ရှုံးတင်၊ကျုံး၊
မဆ်းအွှေ့မြေးလီး/ကမ်း၊အွှေ့မြေးလီး ဘို့အောင်းစီး၊ကျုံး၊ရှုံးရှုံးရှုံး၊မဆ်းသေး
လွှဲ၊
ကပ်းကပ်၊ တို့က်းတို့ကပ်၊ ပို့တို့လီးဆောင်း၊ လွှဲ့ကျုံး၊ချုံးရှုံးရှုံးလို့
တွော်ကပ်းကပ်၊ယာ်၊ခလား၊ ဦးကပ်းဆုံးတွော်းဆုံးပို့ပို့ဆောင်း၊ ဆင်းရှို့ရှို့မဆ်းတော့
ကပ်းရှို့ရှို့ပဆ်း၊ ပဆ်းအွှေ့မြေးလီးသေး ကပ်းရှုံးရှုံးရှုံးရှုံး၊ များကူးတုမ်းကဆ်သေး
ကပ်းသူ့၊ ကာ်ပ်းပဆ်း၊ ဆုံးပဆ်း၊ သို့ရှုံးရှုံးရှုံး၊ ပဆ်းယိုမ်း၊ ယွေးယိုမ်း၊ ပဆ်တိုးယူ့၊
သုတော်း၊ ကမ်း၊အောင်း၊ရှုံးရှုံး၊ကပ်း၊ ပွင့်၊ဝါး၊ကူးရှုံးရှုံးယုပ်။

ကိုယ်လိုက်းတွော်၊လွှဲ့ကဆ်ဝါးဆောင်း တို့က်းရှုံးရှုံး၊မှုမြိုင်းကျုံး၊
တို့က်းတို့က်း၊ဦးစီး၊ခလား၊ကပ်း၊ရှုံးရှုံး၊ကပ်း၊တို့က်း၊၊ တို့က်း၊
ကပ်းကပ်း၊ကျုံး၊တို့က်းရှုံးရှုံး၊ ဖို့ရှုံးရှုံး၊မှုမြိုင်းဆောင်း၊လုပ်ငန္ဂသီးသုတေသန၊ ကပ်း
သင်း၊ စွဲ့ကပ်း၊ ကမ်း၊အောင်း၊ရှုံးရှုံး၊ လုံးလုံးတွော်၊ရှုံးရှုံး၊ လွှဲ့ကျုံး၊ချုံးရှုံးရှုံး၊

နှော်ကျော်၊သူ့၊ကျော်၊အုပ်း၊အုပ်း၊နှော်၊

၂၀

နိုင်ငံကျော်စွဲလုပ်ဘဏ်၊ ပေါ်ရှုံးဆင် ရုပ်သမဂ္ဂတွင်ပြု

- တူ၍နှုန်းမဆေးပေးလီလူဝါယာဆန့် နှုန်းသူင်းပဆေးအမား ကာမ်းဆော်၊ ရှုံးချင်း ရှုံးမထိုင်းမဆေး
- ပေးဝါးဝင်းလုံးမဆေးကာမ်းပဆေး တူ၍နှုန်းသူင်းပဆေးအမား ကာမ်းဆော် ရှုံးရှုံးထိုင်းဆန့်ဆုံး တေလုံးရှုပ်ငြိန်းကာသိသောင်၊ ထုတ်၊ မဆေး တာင်၊ တီး ဆလုံး တေလုံးပဆောင်းရှုမှု၊ လူမှုးကာသိလုံးတမ်းကြုံ
- တူ၍ဖို့တေယူသည်၊ သဝ်းရှုံးရှုံးပို့ဆိုင်း တေလုံးရှုပ်ငြိန်းကာသိမီးလွှှုံးရှုမှု၊ လူမှုး ကာမ်းဆော် ရှုံးချင်းကာသိသောင်၊ ထုတ်၊
- ပို့ဆိုင်းမဆေး ရှုံးဖို့မီးသူဆေး၊ လူဝါးလုံးလာတ်းလွှှုံးလီး လုံးလိုက်းလွှှုံးလီး လီးခင်းဆင်၊ ဘင်းကြော်သေခလုံးရှုံး၊ ရှုံးဝါး၊ တင်းကျော်ယုံဆန့် တေလုံးဖို့ဆိုင်ပဆေးတီးယူ၊ ကိုယ်းဆုံး
- ရှိုး၊ ရပ်းလွှှုံးကာသိတို့ရှုံးပီးပုံးတုပ် ပုံးကြုံဖို့ပီးပုံးတုပ် ပုံးကြုံဖို့ပီးပုံးတုပ် တေလုံးခို့ဆေးလုမ်းလုံးယူတ်းယုံပဆေး၊ သွေ့ဆိုပ်ပရာ့၊ ကာသိရှုံးရှုံးပို့ဆိုင်းလွှှုံးဆင်၊ စော်လုံးကြုံ ဖို့ဆုံးသော ယူတ်းယုံဖို့ရှုံး၊ ယုံပုံး

လိုပ်သေဆန့် ရှုံးကာသိကျော်စံရှုံးကိုယ်းကြုံဖို့ပီးပုံးတုပ် ပဆောင်းဖို့တိုးဆုံး
ကွမ်းဆင်၊ စဆောင်းတိုးတိုးဆုံး။

အုံသေကာမ်းဝါး ဖို့ပို့ပ်တူ့၊ တေပူ့ပို့ပ်မှုမီး၊ စတ်းကြုံ၊ ရှုံးကာသိဖို့ပို့ပ်၊ သူဆေး
တုပ်၊ ဖို့ပို့ပ်ကတ်းကာသိလုံးသင် တူ့၊ တေပူ့ပို့ပ်မှုမီး ကာမ်းဆော် ပဆောင်းပို့ပ်းပို့ပ်မှု
မီး၊ ပဆောင်းမီးကိုယ်းမီး ပေးရှုံးတိုးသေကာသိကာသိဆုံး ပွင့်၊ ဝါးမီးတာင်းဖို့တိုးယုံပုံး။

အုံသေကာမ်းဝါး ရှုံးကာသိကျော်စံရှုံးပီးပုံးတုပ် ပေးဝါးကျော်စံ အောင်းယိုင်း၊ လုပ်းကွာ်၊ လလုံး
ရှုံးနှုမ်းဆုံးလိုပ်၊ ရှုံးကျော်စံတိုးကော်၊ သုတ်းတေရားဗုံး တာမ်းစွာန်း (10) ပီးတော်၊
ထိုင် တာမ်းစွာန်းတော်၊ လူဝါးသေကာမ်း၊ ကျော် ရှုံးပုံးတာမ်း၊ ပို့ဆိုင်းထိုင်း။

အုံသေကာမ်းဝါး ပေးကျော်စံအောင်းယိုင်း၊ လုပ်းကွာ်၊ ကာမ်းဆော် ရှုံးသေကျော်
ကျော်လိုပ် ရှုံးကျော်စံတေလုံးရှုံးတာမ်းစွာန်း (5) ပီးတော်၊ (10) ပီးတော်၊
ပီးရှုံးပုံးတာမ်း၊ ပို့ဆိုင်း။

အုံသေကာမ်းဝါး တူ့တေကျော်စံရှုံးဆန့် ပို့တိုးလီးဆော်သေကျော်ကျော်သေ
ကာဝိုပ်းလိုင်း၊ ကာဝိုပ်းမေး ကာမ်းဆော်လုံးတာမ်း၊ စံရှုံးဆန့် ဆင်၊ ရှုံးမိုင်တော်စံရှုံး၊

နှုန်းကျော်စံတာမ်းရှုံး၊ သုတ်းသုတ်းရှုံးရှုံး၊ (ခိုင်းမာသိုး)

နိုင်ငံကျကျလုပ်ငွေ၊ ဝေဖြူဆင့် စိုးဆုံးကောင်းမြင်

လိုင်းရှုမှုမံကာသ်ဒို့၊ ဂပ်း လွှင်းသုတေသန၊ လုံးလုံးဘဏ်၊ လွှင်းစီဂါးဘဏ်လုံး
ဘဏ်၊ လိုင်းရှုမှုမံကာသ်သို့ပုံ၊ များ တီးရှို့၊ ဂပ်းလွှင်းလုံးဘဏ်၊ စာတူဝါဒလုံး
လိုင်းကာသ်သင်၊ ရှုရှု့၊ တီးကြု့လုံးဘဏ်၊ ရှို့ပုံ

Optional Protocol to the Convention on the right of the Child on the
sale of Children, child prostitution and child pornography

လိုင်းရှုမှုမံကာသ်သို့ပုံ၊ များအဲ စဆပါးရှု့ရှို့လွှင်းကျုံး၊ အင်းယိုင်းလုံး
လုံးဘဏ်။ တုံးလို့ရှို့လုံးဘဏ်၊ တုံးကြု့လုံးဘဏ်၊ စာတူဝါဒ၊ တုံးကြု့လုံးဘဏ်၊
တီးဖို့ပေါ်လိုင်းကာသ်ရှုရှု့၊ ရှုရှု့လုံး၊ ဂားကျုံးလုံးဘဏ်ခွဲ့ ဆွဲ့လူမှုဖွဲ့ ဆမ်များ
တို့တို့တို့ဝါးအံ့သုံး။

လိုင်းရှုမှုမံလုမ်းလုမ်းဖွဲ့ တုံးကိုတ်၊ စဆလွှင်းရှို့ပုံးရွှေ့ဆွဲ့လေး၊ မြိုင်းဆိုင်းလုံး
မြိုင်းဆိုင်း ကာသ်စုံရေးဆိုင်းရှု့ရှို့လွှင်းကိုတ်၊ စဆ ဂားကျုံးလုံးယိုင်းလုံးဘဏ်၊ လုံး
လိုင်းရှုမှုမံကာသ်သို့ပုံ၊ လောများ လွှင်းပဆ်တာင်းဖော်း (လိုင်းရှုမှုမံပုလျှော်း)

Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially
Women and Children, Supplementing the United Nation Convention Against
Transnational Organized Crime, UN Convention (Palermo Protocol)

လိုင်းရှုမှုမံကာသ်ဆွဲ့ လွှင်းကျုံးလုံးဘဏ်၊ ကာသ်ပို့ဆွဲ့၊ ဆွဲ့
စဆးဂေါင်မြိုင်းဆိုင်း လုံးမြိုင်းဆိုင်း ဆွဲ့ လူရှု့လွှင်းဘဏ်နှင့်ပွင့်ပွင့်ယူလုံး၊ တီးလူမ်းလွှင်းပွင့်လိုင်း
ငမ်းမြိုင်းဆိုင်းအပ်သော ကင်း၊ လုံးပို့ဆွဲ့များလိုင်းရှုမှုမံကာသ်ဆွဲ့သုံး။ ကျေးကာသ်ကျုံးလုံးကိုသွေးဆွဲ့
မဆေးကမ်း၊ မိုးဆွဲ့မြိုင်းလိုပ်ရှုရှု့ တာင်းမြိုင်းဂေါ်းမီးလုံးလုံး ယူလုံး၊ တီးလူလွှင်းပွင့်လိုင်းဆိုင်း လူရှု့
ရှုရှု့မှုမံကာသ်ဖို့ပွင့်ပွင့်ယူလုံး။ တုံးကိုတ်းထား၊ တုံးပို့ဆွဲ့တာမ်း၊ တာင်းဖော်းကိုတ်းဆွဲ့ မြိုင်း
လိုင်းဆိုင်းဆွဲ့ လူရှု့လွှင်းရှုရှု့ကာသ်သော လူရှု့လွှင်းလုံးမြိုင်းပွင့်ကိုတ်း၊ စဆကျုံးယူလုံး။ မြိုင်းကာသ်လွှင်းလုံး
မြိုင်းကိုတ်းဆွဲ့ မီးပူဆွဲ့အွေးဆွေး တုံးကြု့လွှင်းရှုရှု့ကာသ်လုံးမီးပူဆွဲ့အွေးဆွေး လိုင်းရှုမှုမံကာသ်ဆွဲ့။ လိုင်းရှုမှုမံကာသ်ဆွဲ့
စွဲ့ပို့ဆွဲ့တာမ်း၊ တာင်းဖော်းကိုတ်းရှုရှု့ကာသ်လုံးမီးပူဆွဲ့အွေးဆွေး မောင်လိုပ်သော ရှုရှု့ကာသ်လုံးစာမ်းရှို့ပို့ဆွဲ့။ မြိုင်းလိုင်း၊ စာမ်းဝန်းကြီး၊ ကေးသူး ကာသ်လွှင်းလုံးမြိုင်းမြိုင်းရှို့ ပို့ရှို့ ၂၀၀၆ ခွဲ့ မြိုင်းမြိုင်း
မာန်း၊ လာဝါး၊ ဖော်လိုပို့ပို့ဆွဲ့၊ မြိုင်းကာသ်စာ၊ လွှင်းလုံးမြိုင်းမြိုင်းရှို့ဆွဲ့ မီးရော်၊ ပေးဗီးတီးယူး
ကိုတ်းတုံး၊ အိုးသုံးသူး လုံးမြိုင်းထုံး။

နှင့်ကာသ်ပို့ဆွဲ့တာင်းရှို့၊ သုတေသန၊ လုံးသုတေသန၊ ရှို့ပို့ဆွဲ့ (မြိုင်းမြိုင်း)

နိုင်ပြည်ကွမ်းဆင်,မှမဲ့

- လုမ်းလုမ်းဖြူရှိတ်းကျော်၊လိုက်းရှိမဲ့မဲ့ ကအောင်ရှိ,ဂပ်းလွှှင်းကျော်ရှိမဲ့မဲ့
ရှိတ်းကျော်,မဲ့မဲ့ကအောင်ထိုင်းကွန်းလိုင်းမဲ့မဲ့
- ကုမ်းသုဒ္ဓ,နိုင်ပြုတုဗ္ဗ,ကပ်တာမဲ့,ရှိန်းကအောင်ကျော်ရှိန်းကွန်းမဲ့မဲ့
ဆိုင်းဆလုံမဲ့မဲ့နှင့် စီးပါးကျော်,ဆန်းတို့ကျော်,ဖို့ကျော်လိုက်း ကအောင်ပြု,
လုံခြုံသေးကိုယ်တော်းမှုနှင့် မဲ့မဲ့နှင့်
- ကုမ်းသုဒ္ဓ,လုံးသုဒ္ဓ,ပိုစ်းရှိန်းစစ် လွှှင်းလူလွှှင်းပွဲ။ မဲ့မဲ့ကအောင်
ရှိ,ဂပ်းကအောင်ကျော်ရှိန်းကွန်း၊ ပိုစ်းပိုင်းဆလုံးလွှှင်းရှာင်းရှိန်း
- ရှိန်းကအောင်လုံးစာမဲ့,စံးရှိန်းဆန်း စစ်းတွေးကမဲ့,စပ်းတွေးသောမဲ့,ဝါးကော်,ဝါးကော်,
ကမဲ့,လုံးပွဲတော်းဇိုတ်းသောမဲ့,ဘျား တောာမဲ့,လုံးသူရို့သမ့်စစ် မူးဆိုး
ဆင်း၊ ရှိန်းလုံးစာမဲ့,စံးရှိန်း
- လွှှင်းကျော်ရှိန်းဆလုံး ဂအောင်ကအောင်ပ်းရှိ,ကွမ်းလွှှင်းဆုံး ရှိန်းကအောင်ကျော်
ရှိန်းဆလုံး ကုမ်းရှိတ်းကအောင်လူလွှှင်းပိုင်းစစ် ကအောင်ရှိတ်းကအောင်လိုင်းဆုံး တောာမဲ့,စပ်းတွေး
တော်းစာမဲ့,စပ်းတွေးထိုင်းတိုးဆုံး,
- တုဗ္ဗအိမ်းကျော်,မဲ့မဲ့၊ တို့ကိုယ်ပိုင်းလွှှင်းကျော်ရှိန်းဆန်း ကပ်တော်းရှာင်းတို့
ရှိန်းကအောင်လုံးစာမဲ့,စံးရှိန်းသေး တိုင်းပိုင်း,ပိုင်းဆင်းကအောင်လုံးရှာင်းယူရှိ

နိုင်,ခုပောင်ရှိန်းကအောင်လုံးစာမဲ့,စံးရှိန်း

- တို့မ်းကျော်,ပိုင်းကအောင်တော်းရှိတ်းလွှှင်းမဲ့မဲ့၊ မူးပိုင်းမှုတွေးဝံ့ပိုင်းသုဒ္ဓ,တုဗ္ဗ
ရှိန်းကအောင်လုံးစာမဲ့,စံးရှိန်း
- လွှှားထိုင်ပောင်းစွဲ,ပဲးယူ,လီး လွှှင်းရှိမဲ့,လူမ်းဆလုံး လွှှားရှိမဲ့ပွဲလွှှင်းကုပ်းကျော်,ကပ်း
ကအောင် လွှှင်းဆင်းကအောင်,ကအောင်စစ်လှုပ်,
- မူးပိုင်းအွှေးယောမ်းတို့ကိုယ်ပိုင်းလွှှင်းတော်း ရေးကျော်ရှိန်းတုဗ္ဗပိုင်း၊ တုဗ္ဗပိုင်းတော်း၊
အွှေးရှိန်းကျော်ဆန်း စွဲးစွဲးထိုင်ပောင်ရှိန်းကအောင်လုံးစာမဲ့,စံးရှိန်းဆင်းလွှှင်းဆင်း
မဲ့မဲ့

နှင့်းကအောင်အောင်းရှိုး သုဒ္ဓ,လုံးသုဒ္ဓ,ပိုင်းရှိန်း(မိုင်းမေအောင်)

နိုင်ငံကျင်လုပ်ငွေ၊ ဝေဖျော်အင်း ရိုးချုပ်ကျင်းမြှင့်

ပေးလုဂ်းဘွဲ့၊ လုံးစာမ်း၊ လုံးဘိုင် မူးလုမ်းဆွဲးမူးဝါင်းထံးဘဏ်ဝေါင်းဂပ်း သိပ်၊ လုံး

Foundation of Women
295 Charansanitwong Road, Banghaf, Bangkok 10700 Thailand
Tel.662-433-5149
Fax,662-4346774
E-mail: ffw@womenthai.org

Development Center for Children and Community Network
7 Moo 2 T. Sopmoei Mae Hong Son 58110, Thailand
Telefax: 662-053618067
E-mail: ngo_salaween@hotmail.com

ECPAT International
328 Phayathai Road, Ratchathewi, Bangkok 10400
Tel,662-2153388
Fax: 22158572

Anti-Trafficking Coordination Unit Northern Thailand
Name; Su ree yar Kasam saere sawad
Phone; 094334600 or 053121809, 053112643-4
Website; www.trafcord.org
Email: trafcord_cm@hotmail.com

-----|||||-----

နိုင်ငံကျင်လုပ်ငွေ၊ လုံးစာမ်း၊ လုံးဘိုင် မူးလုမ်းဆွဲးမူးဝါင်းထံးဘဏ်ဝေါင်းဂပ်း

နိုင်ငံကျင်းမြို့တော်းဘဏ်၊ ပေါ်စွဲအင်း ရှင်းချေဖော်ပိုင်းမြို့

နှင့်နာမ်ပန်တင်းရှုံး သုန်းလုပ်, သုန်းလုပ်, ပိုင်းဆိုင်ရေး(မိုင်းမာမ်း)

၃၀

နိုင်ငံကျင်လုပ်ငွေ၏၊ ဝေဖျော်ဆင့် ရုစ်ချောင်းကောင်းပွင့်

နှင့်ကောင်းဆိုတင်းရှု၊ သုတေသန၊ ပြည်သူများ(မြိုင်မြတ်)

နှင့်ဆန်ကျော်လုပ်ကွင်း၊ ပေါ်စုံအင်္ဂါနီမြို့၊ ရှင်းချောင်းကျော်မြို့

နှင့်ဆန်ပန်တင်းရွှေ၊ သူမ်၊ လဲးသူမ်၊ ပိုင်းရှင်း(ရှင်းမာယ်း)

၃၂

